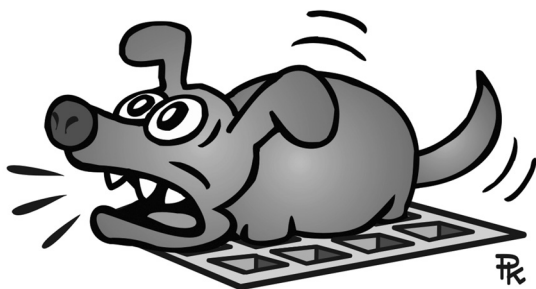

Michal Vaněček

2. VYDÁNÍ

KAŽDÝ PRŮŠVIH

NEMUSÍ BÝT KRIZE

1995–2007

MAXDORF

Autor:

Ing. Michal Vaněček, Ph.D., MBA

Toto dílo, včetně všech svých částí, je zákonem chráněno. Každé jeho užití mimo úzké hranice zákona je nepřípustné a je trestné. To se týká zejména reprodukování či rozšiřování jakýmkoli způsobem (včetně mechanického, fotografického či elektronického), ale také ukládání v elektronické formě pro účely rešeršní i jiné. K jakémukoli využití díla je proto nutný písemný souhlas nakladatele, který také stanoví přesné podmínky využití díla. Písemný souhlas je nutný i pro případy, ve kterých může být udělen bezplatně.

Ing. Michal Vaněček, Ph.D., MBA

KAŽDÝ PRŮŠVIH NEMUSÍ BYT KRIZE, 2. vydání

Vydal MAXDORF s.r.o., nakladatelství odborné literatury,
Na Šejdru 247/6a, 142 00 Praha 4, e-mail: info@maxdorf.cz,
internet: www.maxdorf.cz

Copyright © Michal Vaněček, 2008

Copyright © MAXDORF, 2008

Illustrations © Pavel Kantorek, 2008

Cover © DESIGN STUDIO MAXDORF

Vedoucí redakce: Markéta Fidlerová

Odpovědné redaktorky: Ing. Veronika Pátková,
PhDr. Zdeňka Juránková

Sazba: Mgr. Martina Bubáková

Ilustrace: Prof. RNDr. Pavel Kantorek, Ph.D.

Tisk: Books print s.r.o.

Printed in the Czech Republic

ISBN 978-80-7345-146-2

Obsah

Dispečer	4
Jak mne vyslychali	6
Jak jsme spravovali velké auto	12
Jak jsme jeli na Brumlovku	17
Jak jsme jeli znovu na Brumlovku	22
Jak nás vykradli	27
Jmenoval se Bartoš	31
Jak jsme vstupovali do Evropské unie	35
Návrat z výcviku	40
Jak jsme jeli do Ameriky	42
Jak jsme létali	45
Jak jsem narukoval	51
Jak jsme čistili kanalizaci	54
Jak major Matěl vynalezl permanentního vězně	58
Jak nám vyhlásili poplach	60
Jak jsem si poslal balíček do Nepálu	65

Štípal jsem dřevo. Na zimu. Aby bylo rodině teplo. Odnášeje naštipaná polínka z dvorku do kůlny, spatřil jsem pojednou svoji tříletou dceru, jak mne se zájmem pozoruje. „Co to děláš, táto?“ zeptala se po chvíli se zájmem. Objasnil jsem jí princip spalování s důsledkem vývinu tepla, a zejména jsem pak zdůraznil nezbytnost odpracování všech přípravných etap, které spalování předcházejí.

„Jája pomůže,“ rozhodla se dcerka. Stvrdila tím pochopení mého výkladu a na důkaz toho uchopila polínko a nesla ho do dřevníku. Uvnitř dřevníku jsme se potkali. Hranice dříví byla na malého človíčka příliš vysoká, proto mi po několika marných pokusech polínko podala. „Tumás, táto.“ Chvíli jsme takto spolupracovali. Pak jsem zpozoroval, že se slovy „tumás“ mi polínko podává již před dřevníkem a pak s každým dalším polínkem čím dál blíže původní hromadě. Asi po půl hodině stála u hromady dříví a podávala mi polínka se stereotypním: „Tumás, táto.“

Začal jsem mít pocit, že je v podstatě ode mne nehezké, že jsem vůbec připustil, aby mi takové mrně otročilo nošením polínek. Pochválil jsem ji: „To jsi hodná, že mi podáváš polínka, nemusím se aspoň pro každé ohýbat.“ Příští polínko se slovy: „Tumás, táto“ zvedla, ukázala mi ho a zase položila na zem. Takto jsme spolu opět chvíli nosili. Bylo vedro a tekl ze mne pot. Konečně pochopila, že cokoli předstírat nemá smysl. Sedla si na jedno polínko a se svým: „Tumás, táto“ mi ukázala prstem na polínko.

Takto začala velmi vehementně koordinovat moji činnost. Abych neupadl do stereotypu, místo „tumas“ začala říkat pouze „tam“. Začalo ji to bavit do té míry, že přestala připouštět, abych si svá polínka vybíral sám. Mám na mysli například podle toho, zda se nacházejí navrch, nebo vespod. Hromadu polínek jsem různě přehrabával, abych se neodchýlil od pokynů dispečera. Skrz pot v očích jsem si nebyl jist, zda malý dispečer nemá na sobě nějakou uniformu, když pravila: „Rychleji, táto!“ Vyčerpán, odnesl jsem poslední poleno.

Dcera se usmála a se slovy: „Jája pomáhala,“ si šla do kuchyně vyzvednout bonbon. Přemýšlím o tom, jak rychle je člověk schopen se učit. No, v životě se ta holka asi neztratí...

„Tumas, táto!“

I v čestném obchodě se objeví situace, kdy se prostý občan a poctivý obchodník zaplete do osidel vendety. Provinil jsem se spoluprací s lidmi, kteří odešli z firmy PLT a založili společnost TECHISA. Společně jsme vytvořili program AB353, který je po pravdě a s ohledem na stav státní správy momentálně na nic, nicméně jako nástroj vendety ze strany PLT vůči bývalým zaměstnancům se zdál být dobrou záminkou.

I zazvonil jednoho dne telefon na mém stole a ozval se otrávený hlas, který se představil jako nadporučík Krys, alespoň tak nějak to znělo. Požádal mne, abych se dostavil a vzal s sebou všechny smlouvy, které máme s firmou TECHISA. Návštěvu jsem přislíbil a pro jistotu sepsal vlastní protokol, který jsem podepsal, abych se vyhnul komolení všeho, co řeknu. Podobnou zkušenost jsem totiž před třemi lety učinil, vypovídaje coby svědek dopravní nehody. Tenkrát jsem po zpracování protokolu odcházel s pocitem, že jsem tu nehodu sám úkladně zavínil.

Dostavil jsem se do vchodu č. 305 v Potoční ulici. Dole byla mříž a tzv. bonzárna, tedy místnost pro oznámení čehokoli, na dveřích byl nápis Někdepat. Vytočil jsem Krysovo číslo. „Jsem dole a jsem bezradný,“ sdělil jsem a připadal si jako idiot. „A vy jste šel...“ otráveně odušil Krys, „do čísla, co jsem vám řekl, co?“ „Obávám se, že ano,“ špitl jsem nesměle. „To jste neměl, vejděte branou na parkoviště, tam, jak je zákaz vstupu, a dojdete na hlavní vrátnici,“ trumfoval Krys. „Z vrátnice mi služebním telefonem zavoláte, že už jste tady, a já si pro vás přijdu,“ pravil hlasem pedagoga a zavěsil.

Vešel jsem zákazem do hlavní vrátnice, kde seděli v kukani dva pracovníci ostrahy, strýcové ošlehaných tváří a snažili se

vypadat zkušeně. Ohlásil jsem se a zavolal Krysa. „Á, už jste tady? To je dobře. Počkejte, jdu pro vás.“ Začal jsem čekat.

Mezitím přišel na vrátnici vyzábělý mladík a pravil: „Já jsem tu na tu civilku.“ „Proč na civilku?“ ptala se ošlehaná tvář. „Protože mám modrou,“ pípl mladík. „Takže jste nemocnej, že jo?“ zhnuseně procedil zkušený strýc. „Ne, nejsem nemocný, prosím, já mám modrou knížku,“ snažil se bojovat za svá práva modrý branec. „U mě jsi nemocnej, kdo má modrou, je nemocnej,“ uzavřel strýc vítězoslavně dialog a odeslal nemocného ubožáka někam na osobní oddělení.

Během diskuse o nemocných kriplech již za brancem stála frontu obézní paní v modrých kamaších. V ruce kapesníček a utírala si oči. „Včera mě přepadli na Míčánkách před služebnou policie, ukradli mi mobil, ale kabelku jsem ubránila. Ten orgán, co mi pomohl posbírat ty věci, co mi jako z té kabelky vypadly, mi řekl, ať jdu sem,“ vychrlila jedním dechem, občas škytajíc. Ošlehaná tvář se nedala obelstít. „A za kým a kam máte jít?“ „To já nevím, to on mi neřekl, jen řekl, ať jdu sem.“ „A to jste se nemohla zeptat, kam máte jako jít?“ brunátněl strýc. „Já jsem byla tak rozrušená,“ bránila se paní. „Z čeho? Z čeho jste byla rozrušená, bože můj?“ upřímně nechápala ostrahe. „No z té krádeže přeče,“ pravila madam již zcela zoufale. „Svatá prostoto,“ sepjal ruce strýc, „paní, krade se dnes a denně a všude, to si nemůžete tak brát, to budete mít za chvíli nervy nadranc, když se budete nervovat po každém přepadení. Běžte si vedle na místní oddělení, to já s vámi nic nenadělám, když nevíte, kam máte jít.“ Paní zcela zmatená odešla vrávoravým krokem směrem ven. Ještě než za ní zapadly dveře, ostrahe se posadila, zakroutila hlavou a pravila směrem ke mně: „Kráva, zhroutí se z přepadení, věřil byste tomu?“

Neměl jsem čas začít věřit či pochybovat, protože se otevřely dveře a do čekárny vtekl pán asi mého věku a neuvěřitelné postavy. Domníval jsem se, že u policie existuje

tělesná příprava, ovšem ten muž ji zaručeně neměl. Byl to muž chorobně, amorfní tloušťky, vtekl mi pravici a pravitel: „Já jsem Krist.“ Blahořečil jsem tomu, že v telefonu nerozuměl, jak ho oslovuji. „Myslel jsem, že se jmenujete jinak,“ pravitel jsem, sám nevím proč. „Víte, tak ta miss, je moje vzdálená příbuzná,“ pravitel hrdě a podle možností vypjal hrudník. „A má to pro vás nějakou výhodu?“ zeptal jsem se snad trochu ironicky, když jsme šli zvolna do schodů. Zastavil se v mezipatře a zatlačil mne do rohu: „Nemá, a ani ji nechci kontaktovat, aby si nemyslela, že po ní něco chci,“ pravitel vychytrale. „Nebo že něco provedla,“ pokusil jsem se o žert. Chvilí se čemusi smál... Došli jsem do jeho kanceláře, kde hned proti vchodu visela keramická tabulka s nápisem Můj šéf je kretén. Neptal jsem se, kdo je jeho šéf, obáváje se, že by se mohlo jednat o kolizi s ochranou osobních údajů.

„Pozvu vyšetřovatele,“ dosedl ztěžka na židli. Za chvíli se rozletěly dveře a vešel pán, který vypadal jako nepopulární ředitel ČT Hodač. „Já jsem doktor Julinka,“ pravitel a položil přede mne rozevřený šanon. „Asi víte, o co jde, že? Doktor Slípka podal žalobu na nějakého Dittricha a na pána, kte-

rý se jmenuje shodou okolností stejně jako vy.“ Významná pauza. „Víte, jak se jmenuje ten pán?“ zeptal se s lišáckým úsměvem Krist. „Asi Vaněček,“ pronesl jsem pomalu, váže každé slovo, přemýšleje, zda náhodou ten doktor není Krysovým šéfem. „Vidím, že se znáte,“ téměř vykřikl vyšetřovatel. „Je to statutární zástupce TECHISA, na kterou podala jistá firma žalobu,“ pravil opatrně, taje jméno firmy. „Ale pánové, já přece znám PLT, Slípku, Vaněčka i Dittricha,“ pravil jsem rozhořčeně, „spíš mi řekněte, co ode mne chcete, prosím.“ „Dobrá,“ pravil spokojeně doktor. „Tady si to přečtete. Zkrátka Slípka tvrdí, že tamti mu ukradli nějaký program AB353 a prodali ho za pomoci nějaké smlouvy vám. Vy jste teď korunní svědek, protože když řeknete, že to tak není, tak já těžko můžu vznést obvinění proti tamtěm, notabene když tomu tady ani jeden z nás nerozumí.“ „No nazdar,“ řekl jsem si v duchu, to vypadá na osvětovou činnost v oblasti výpočetní techniky.

Julinka opustil kancelář a příbuzný sexbomby spustil T602. „Mě počítače štvou,“ pravil rozvážně, „protože vo nich vim houby. Proto jsem tu založil Ligu boje proti výpočetní technice,“ pravil a mlaskl pěstí o stůl. „Každej, kdo se naučí něco nového s počítačem, platí pokutu, a co se vybere, to se prožere a prochlastá.“ Přišlo mi netaktní se ptát, kdo je správcem vkladů...

„Nemohl jsem vaši firmu měsíc nikde najít, nakonec mi ten Slípka musel dát vaše telefonní číslo,“ pravil zcela bez souvislostí. To mne začalo zajímat. „V obchodním rejstříku přece jsme.“ „No jo, v obchodním rejstříku, to bych musel někam jít, a tak. My tu máme dole jeden počítač, tam je program od ministerstva obchodu a to aktualizuje nějak blbě a nejdou tam hledat názvy s pomlčkou, víme?“ „A vy nemáte přístup na internet?“ zeptal jsem se nevěřičně. „To prej je drahý a nikdo s tím neumí, já vůbec nechápu, jak to funguje. Tak mi vysvětlete, v čem ten váš program spočívá.“ Srovnal jsem si v hlavě, co mne čeká. Na vojně jsem jednomu róm-

skému vojínovi vysvětlil základy programování, ale tohle vypadalo ještě vážněji.

Nemá smysl zabíhat do podrobností. Čtyřhodinový výslech, výklad o internetu, MONISu a zákonu č. 353 mne zcela vyčerpá. Popsat detailně čtyřhodinovou tvorbu jedné stránky výsledkového protokolu zakončenou slovy „tak si k tomu sedněte a napište si to sám, když na to máte školy,“ je v tuto chvíli nad mé síly. Snad jen několik drobných střípků, dokreslujících charakter prostředí.

On: A jak jste ten program na ten internet umístili, ha? To jste museli požádat správce toho internetu, a kdypak to bylo?

já: *Ne, to je jinak, to provozujeme my, a co tam dáme, to tam je, v MONISu...*

on: *A to jako takhle jde? To jsou mi věci...*

já: *A mohu se zeptat, mimo protokol, co si o té záležitosti myslíte vy osobně?*

on: *Jó, milej pane, vy říkáte, že máte pravdu. Jenže tady jste na policii a já říkám, že pravdu nemáte. Ha! A co teď s tím. Víte, tady je úplně jedno, kdo má nebo nemá pravdu, nebo kdo je v právu. Pamatujte, co říkal pan prezident, on to taky chudák nemá lehký s tou Dášou, že jo. Že je to sice v souladu se zákonem, ale proti jeho duchu. Ha! Tak já myslím, že se na všechno můžeme vykašlat, protože my si po tom jeho projevu myslíme, že vlastně je jedno, co je v zákoně a kdo má pravdu. Takže se to tak nějak plácá, jak to jde, že jo.*

já: *Promiňte, „oni nám to vysvětlily“ se píše s měkkým „I“ na konci.*

on: *A nešlo by to jako, že vám to prostě vysvětlily natvrdo?*

on: *A když jste mi tak hezky vysvětlil, o čem je ten zákon 353, neměli bysme do toho protokolu napsat pro úplnost seznam těch všech chemických látek, kterých se to může týkat?*

já:

já: *Když jste mě nakonec nechal, abych si ten protokol napsal sám, nestačilo by bývalo, že byste si vzal ten protokol, který jsem vám již přinesl?*

on: *No jo, sakra, proč jste to neřekl hned???*

A takových dialogů byla většina. Když se se mnou loučil, pravil: „Ten počítač, co mám na stole, je můj osobní. Policie mi totiž dá prd. A nějak mi blbne v tom takový to, je to taková krabička, jak vrčí.“ „Že by disk?“ zkusil jsem hádat. „Jo, disk,“ zajásal. „Nemáte třeba tam u vás nějakej starší,“ zaprosil a krátce se odmlčel, „já bych si ho třeba i zaplatil, kdyby to jinak nešlo...“

S kolegou Jaroslavem jsme usoudili, že musíme podiskutovat o závažných otázkách, týkajících se celkového zdraví naší firmy, rozebrat otázky politické a vůbec se zamyslet nad naší existencí. Vzhledem k závažnosti situace jsme rozhodli, že je třeba zvolit místo klidné, uprostřed přírody, kde je možné nadýchat se čistého vzduchu, aby se mozek prokrvil a vyprodukoval zpeněžitelné myšlenky. Za tím účelem jsem Jardu, tedy pana ředitele, pozval o víkendu na chalupu v Posázaví. Po kratších diskusích o tom, zda má přijet on ke mně, či já k němu, nebo zda se máme oba svorně vnutit někam jinam, zvítězila moje koncepce čili návštěva u nás.

Volal v deset ráno, že vyjíždí. Z Telče je to zhruba hodina cesty. V půl jedenácté jsem uchopil sekačku a šel za dům sekát trávu. Žena, která byla nervózní a chystala slavnostní oběd, se vyděsila. „Ty jdeš pracovat?“ vyhrkla. „Vždyť tady bude každou chvíli a ty budeš jako prase.“ „Zabloudí,“ odtušil jsem. „Jak může zabloudit? Není přece blbec a navíc už tu mockrát byl,“ nedala se přesvědčit. „Zabloudí,“ zopakoval jsem mechanicky. „Zatím vždycky zabloudil,“ doplnil jsem a odešel zušlechtit pozemek.

V jedenáct hodin přilítla žena: „Volal, právě teď volal.“ „Co se děje?“ zajímal jsem se. „Ptá se, kde je,“ tlumočila mi žena problém. Poslal jsem ji zpět k telefonu s mapou. Topografické schopnosti mé manželky jsou pravděpodobně vynikající, protože ve chvíli, kdy jsem vypínal sekačku, dostavil se Jaroslav. Chvilí stál a vypadal nepřítomně. „Teče mi voda,“ vyhrkl poté zoufalým hlasem prvorodičky. „Kde?“ zeptal jsem se přiblíže. „Z chladiče,“ dostalo se mi vysvětlení. „Proč?“ pokračoval jsem duchaplně v rozhovoru. „Pes,“ odvětil nadřizený. Mlčky

jsem čekal na pokračování, které slibovalo nevypadat nezajímavě. „Obrovský pes, asi jako kráva,“ rozhodl Jaroslav rukama. „Jako tele,“ ubral po chvíli, když zachytil můj nedůvěřivý pohled. V duchu jsem přemítal, zda na Kutnohorsku žije nějaké zvíře, které může ohrozit konstrukci vozidla Audi 100. „Tady ve vsi, vběhnul mi tam pes,“ hájil se. „Nechtěl jsem ho přejet a trošičku jsem drcnul do stráně.“

Šli jsme k autu. „Natoč to,“ vyzval jsem ho. Šest válců zabublalo a odněkud vpředu vyšplouchl asi kbelík vody. Tráva i plevele a vše živé na cestě, překvapeno nenadálou přítomností údajně ekologické chladicí směsi, si povzdechlo a zvadlo.

Lehl jsem si pod auto. Na chladiči, který byl, jak jsme zjistili, z umělé hmoty, byl výčnělek, který tam být nemusel. Chladič držel mimo jiné na takovém zvláštním profilu z oceli, který tam asi být musel. Při kontaktu se strání došlo zřejmě k tak výraznému přiblížení obou částí, že se ukázalo, že ten plastový výčnělek na chladiči nejen že tam být nemusel, ale ani neměl. Už tam totiž skoro nebyl, ocelový kolega ho téměř odřízl.

“To auto žádnou technickou prohlídku nepotřebuje. Ono jen když vás uvidělo, tak se počuralo strachy.”

„Musíme to zalepit, zaletovat, zavařit, zatmelit,“ seděl zoufale na zemi Jarda. „Přece nepůjdu do Telče pěšky. Čeká na mne rodina. Co si beze mne počnou,“ hořekoval.

„Co se tmelu týče, mám Lukopren. Silikonový tmel,“ vysvětlil jsem. „Navíc je to z plastu, můžeme to zkusit zaletovat páječkou.“ Jaroslav na zemi ožil. „Přines všechno sem, jdeme na to.“

Smyčkou páječky jsme zjistili, že hmota chladiče je teplem rozpustná. Je to zvláštní, pravda, ale hodilo se to. Trochu jsme tu trhlinu připatlali k sobě. „Neměli bychom to zalepit ještě tím tmelem?“ starostlivě se tázal ředitel. Přinesl jsem tubu se silikonovým tmelem. Jarda se pokusil vytlačit, co se dalo, bylo to trochu zaschlé. „Víš, co umí silikon?“ snažil jsem se předejít neštěstí. Odpovědí mi bylo tiché „blemc,“ které řekla tuba, a asi polovina jejího obsahu obalila Jaroslavovu ruku. „Nešahej na to!“ zařval jsem. Pozdě. Tmel bezpečně přilnul, kam se dalo. Jaroslav instinktivně sáhnul po hadru, nevím proč, asi ho chtěl k sobě přilepit, což se mu také podařilo. Za pomoci mojí ženy, ředidla, kyseliny a smirkového papíru jsme očistili kolegu tak, aby se mohl nadále účastnit opravy.

„Opatlejme to pořádně,“ naléhal, „a obalme to ještě hadrem, ať to těsní.“ Když jsme vše učinili jak nejlépe jsme dovedli, otázal se Jaroslav nevinně: „Jak dlouho to schne?“ V hlavě se mi udělalo černo a odvětil jsem: „Den až dva, podle teploty.“ Jaroslav se ukázal jako silná osobnost. „Tam bude teplo,“ navrhl, „to by mohlo schnout rychle.“ „No jo, ale aby tam bylo teplo, musí to nejdřív uschnout,“ namítl jsem. „Zkusíme to projet,“ rozhodl šéf.

Nasedli jsme do auta a jeli ven z vesnice. „Kde se ti to vůbec stalo?“ zajímalo mne. „Právě jsme to minuli,“ suše odvětil Jaroslav. Vzpomněl jsem si, že jsem podvědomě zaregistroval asi metrový kráter, kterému jsem nevěnoval větší pozornost, neboť se nacházel vedle domku místního bagristy. „Kolik's jel?“ zeptal jsem se opatrně. „Už nevím, tak nějak

normálně,“ zvolna odpověděl Jaroslav a zastavil. Vsoukal jsem se pod nárazník se slovy: „Přidej plyn.“ Udělal to a skrz již dostatečně protmelený a promáčený hadr vytryskl čůrek vody. Jaroslav se rovněž podíval. „Jsme v hajzlu,“ rozhodl, „musíme to předělat. Odstranit tmel,“ dodal a udělal pauzu, zřejmě vzpomínaje na své opatlání.

Nemá smysl ličit, jak jsme se zadělali, než se nám podařilo odstranit plody své práce. Začali jsme se přít, jak to nejlépe zaletovat. „Hmotu,“ řekl najednou Jaroslav. „Cože?“ nechápal jsem. „Hmotu,“ rozjasnila se mu tvář, „spousty hmoty potřebujeme.“ Bylo to jasné. Bylo třeba sehnat stejnou umělou hmotu, z jaké byl udělán chladič, a tou zaletovat díru. „Máš tady někde hmotu, ze které je udělána Audi?“ s nadějí v hlase se zeptal Jaroslav. Aniž bych se snažil pátrat v hlavě po tom, zda náhodou nemám v dřevníku kousek Audi, spočinul můj pohled na ozdobné přední mřížce, kterou jsme museli odmontovat a která teď ležela před námi na zemi. Jaroslav zachytil můj pohled a zasténal: „Ne, to ne, mřížku ne.“ „Musíš,“ pravil jsem tvrdě hlasem chirurga vysvětlujícího pacientovi nezbytnost amputace. „Musíš, mřížka je kompatibilní,“ dokončil jsem stručný výklad a odešel do garáže najít nástroj, kterým by šla mřížka nejlépe naporcovat. Zahradnické nůžky, zajásal jsem, ty jsou velké a mají sílu. Když jsem je přinesl, o hlavu firmy se pokusily mdloby. „Dáme si napřed pivo,“ požádal.

Upíjeli jsme pivo a Jaroslav se připravoval psychicky na výkon. Když jsme pivo vypili, Jaroslav odevzdaně došel k autu. „Já sám,“ pravil rezolutně a odebral mi nůžky. Pak se zamyslel a rozvážně ucvaknul pacičku, která drží mřížku na autě. „To nebylo nejmoudřejší,“ pravil jsem zbytečně. Jaroslav si sedl na zem a já měl chvíli pocit, že se rozpláče. „Stejně toho bude potřeba víc,“ mávl rukou. „Já budu pájet, ty hledej hmotu.“ S těmito slovy mi vrátil nůžky a zasunul se pod tank s pájkou v ruce.

Zamyslel jsem se. Kde bude nejméně kompatibilní hmota? Co takhle motor? Zvedl jsem kapotu. Byl tam. Šest válců, jeden motor. Černá bedýnka, bez kabelů, bez hadiček, prostě jeden motor. Celý zakrytý krásnou černou hmotou. „Mám hmotu,“ zařval jsem. „Kde?“ zeptal se Jaroslav, pootočiv ke mně hlavu, čímž si přiložil pájecí smyčku na čelo a zařval. „V motoru,“ pokračoval jsem, výhruzně cvakaje nůžkami.

Jaroslav pájel a já jsem mu podával krásné pásky hmoty. Po chvíli pájení ustalo a já jsem vycítil, že pod nárazníkem nad čímsi přemýšlí. „Krucinál, kde toho tolik bereš,“ vylezl přítel z pod auta a záúpěl. Bral jsem to zleva, takže to bylo trochu nesouměrné. Byl tam pořád jeden motor, ale už menší. „Já to zarovná,“ utěšoval jsem jako u holiče. „Nemůže to dopadnout hůř, než když ty se necháš ostříhat.“ Šéf se urazil a vrátil se smrdět nataveným plastem.

Celkem čtyřikrát jsme jeli kolem kráteru a čtyřikrát pájeli. Firemní Audi na tom už byla hůř než Meresjev. Žádná plastová část nebyla uchráněna. Nakonec mi Jaroslav podal ruku a přilepil se: „Tato akce,“ zdůraznil, „je důkazem akceschopnosti managementu naší firmy. Kdyby nám to takhle šlo i ve firmě,“ povzdechl si nakonec.

Píše se rok 1995. S nadějí, že ohromující společenské změny zasáhly v pozitivním smyslu i naše zdravotnictví, rozhodli jsme se ženou, že našemu čtyřletému synu Lukášovi necháme odebrat nosní mandli. Chlapec v noci chrápe, má pořádný rýmu a občas skoro neslyší. Tak co? Já ji nemám, žena taky ne a jsme zdraví.

Na krčním, nosním a ušním oddělení na Brumlovce nás objednali už v lednu. Na červen. Nemocnice Na Brumlovce se honosí výsadou, že dítě s matkou přijme již v předvečer operace, aby se dítě zbytečně nenervovalo. I vyrazili jsme zmíněný den odpoledne na závěrečnou prohlídku k soukromému dětskému lékaři MUDr. Kuderovi. „Krk má čistej,“ pravil a upil desítku z láhve. Zorientovali jsme se na sever a vyrazili.

Konverzace cestou probíhala stereotypně. „Kam jedeme?“ zajímalo se dítě. „Do nemocnice.“ „A co tam budeme dělat?“ „Nic,“ pravili jsme vychytrale, neboť jsme usoudili, že dítě je lepší neděsit.

Na dveřích pavilonu 3 byla cedule, že jde o vchod I a že ORL je možno navštívit vchodem II. Vchod II o sto metrů dále nám sděloval něco podobného, s tím rozdílem, že funkci vchodu na ORL přenechával vchodu I. Vrátili jsme se ke vchodu I a krátce diskutovali. Zatímco manželka se klonila k respektování cedulí, podařilo se mi po zevrubném rozboru situace prosadit rychlejší řešení a vešli jsme dovnitř.

„Jdeme na adenotomii,“ pokusila se manželka získat odbornou protekci, když jsme vešli na sesternu. „Cože?“ znejistěla sestra. „Nosní mandle,“ špítl jsem. „A to jo, to pojdte dál,“ roztála okamžitě.

Dostali jsme asi patnáctistránkové lejtro, na jehož konci bylo napsáno, že s tím souhlasíme. Sestra nás ujistila, že s tím souhlasíme, tak jsme to podepsali. Žena s Lukášem byli odveleni na pokoj se slovy: „Převlékněte se do pyžama. Během dvaceti minut za vámi přijde paní doktorka a prohlédne vás.“ Vzhledem k tomu, že jsem si nebyl jist, zda se toto ujištění nevztahuje i na mě, rozhodl jsem se, že pro jistotu počkám.

Dvacet minut uběhlo jako nic a za hodinu přišla mladička slečna, jejíž chování naznačovalo, že jde o lékaře. „Pojďte prosím na vyšetřovnu, podívám se malému do krku,“ poprosila nás. Malý začal bez varování řvát. Paní doktorka mu na vyšetřovně vsunula celou dřevěnou špachtli do pusy a posmutněla. „Já nevím,“ začala váhavě. Čekal jsem co bude. „Víte, asi vám nemusím vysvětlovat, co znamená odebrání nosní mandle.“ „Cože?“ zpozorněl synek. „Vidíte, blbě slyší,“ zdůvodnil jsem otázku. „Vypadá to na možný začátek angíny,“ pokračovala. „A to bych možná přece jen neriskovala, může se mu tam dostat infekce. Schválně se mi podívejte přes rameno.“ Pokusil jsem udělat, co po mně žádala, a spatřil jsem na pravé mandli tři malé flíčky. „Poslechněte,“ pokusil jsem se přejít do ofenzivy, „ale vždyť vy objednávejte na půl roku předem. To může být dřív v penzi, než se to povede.“ Slečna projevila pochopení a se slovy: „Zavolám staršího lékaře, počkejte pět minut na pokoji,“ odešla.

Starší lékař projevila podstatně vyšší disciplinovanost, protože se dostavil na pokoj 203 už za čtyřicet minut. Byl starší, ale mladý. Otázal se nás zdvořile: „Směl bych prosím vyšetřit vašeho syna, paní doktorka se domnívá, že by mohlo jít o začínající angínu.“

Starší lékař pohlédl dlouze do otevřených a řvoucích úst synových. Pohlédl na nás zdrcujícím pohledem a pak pootočen ke své mladší kolegyni prohlásil, srozumitelně při tom artikuluje: „Kolegyně se domnívá, že jde o začínající angínu.“ Učinil významnou pauzu, čímž nám dal šanci pochopit,

že předchozí diagnóza byl omyl. „Nejenže nejde o začínající angínu. Jde dokonce o probíhající angínu.“ Cítil jsem, že manželky se zmocňuje hrůza. „Schválně se mi podívejte přes rameno,“ vyzval mě, neboť, i když jsem se snažil, vycítil ze mě určitou pochybnost. Vykonal jsem patřičný tělocvik a spatřil tytéž flíčky, jen jsem měl pocit, že jsou jen dva. Chvilí se zamyšleně díval na uslintanou špachtli a pak ji rozvážně vložil do kapsy. „Asi vám nemusím vysvětlovat, co znamená odebrání nosní mandle.“ Mladá lékařka se zájmem zpozorněla. „Víte, ta kyreta v krku může nadělat trochu paseku a může dojít k rozsáhlé infekci.“ „Cože?“ ozval se mezi vzlyky Lukáš. „Vidíte, blbě slyší,“ snažil jsem se přispět k výkladu.

Starší lékař řvoucí dítě chvíli se zájmem pozoroval a rozhodl: „Zavolám primáře Kouřila. Běžte na pokoj, hned vás zavoláme.“

Poučení vývojem jsme začali hrát pexeso. Přesněji řečeno, hrála žena se synem, zatímco já jsem si na jednom obrázku z pexesa prohlížel hrocha a uvažoval, zda má taky nosní mandli a kde.

„Vidíte, blbě slyší.“

Primář Kouřil nás nenechal dohrát, protože přišel již za čtvrt hodiny. Neřekl nic a zahleděl se synovi do úst. Pak beze slova přešel k oknu a chvíli hleděl na budovu kotelny, jako by se nemohl rozhodnout, zda nám tu strašnou pravdu má sdělit, nebo ne. Pak rozhodně vsunul ruce do kapes pláště a téměř vojensky se k nám otočil. „Kolegové,“ pravil někam do prostoru, ale spíše k nim než k nám, „se domnívají, že jde o probíhající angínu. Skutečnost je však mnohem horší. Kdybyste se mi podíval přes rameno, viděl byste, že jde o probíhající, těžkou a navíc hnisavou angínu. Víte, co chci říct?“ Nevěděl jsem sice, ale váhavě jsem přikývl. Žena se rozklepala.

Primář nasadil mírně žoviální tón: „Asi víte, co znamená odstranění nosní mandle.“ Horlivě jsme se ženou přikývli, aby si starší lékař s kolegyní nemysleli, že jsme nedávali pozor. Ti si toho ovšem nevšimli, protože zbožně hleděli na primáře Kouřila, připraveni sledovat jeho výklad. „Ta kyreta,“ pokračoval se zaujetím a ukazoval na prstem na synovu hlavu, „kterou se ta mandle z nosohlтанu vyškrabuje, je dost ostrá, klouže při operaci po mandlích a zároveň odebírá dva až tři centimetry slizničního listu. Jistě uznáte i jako laici, že komplikace, které zcela jistě nastanou, mohou být tak závažné, že operace nepřipadá v žádném případě v úvahu.“ „Cože?“ vzlykl Lukáš, který už téměř neviděl. „Víte, blbě slyší,“ řekl jsem mechanicky. „Cože?“ zpozorněl primář a natočil ke mně hlavu. „Že neslyší,“ zařval jsem směrem k přikloněnému uchu. „Co řveš, táto?“ zajímal se syn. „Protože neslyší,“ zařval jsem už zcela zpitomělý na Lukáše. „A nosní mandli jste dávali vyšetřovat?“ zajímal se primář. Začal jsem mít pocit, že je mi osm let. „Vyšetřit, vyšetřit,“ opakoval zamyšleně primář. „Pane kolego,“ oslovil staršího lékaře, „vyšetřete to.“ A odešel chodbou, stále si mumlaje zamyšleně něco o vyšetření.

Starší lékař se obrátil na Lukáše. „Strčím ti prst do pusy, ano?“ „A já tě kousnu,“ rozvinul myšlenku Lukáš. Starší lékař se zamyslel. „Musím na vizitu, paní kolegyně, dodělejte to za mne.“

Když jsme se slečnou lékařkou osaměli, navrhla nám nesměle: „Tak asi abyste se zase převlékli a šli domů. Zkusíme vás objednat co nejdřív.“ „Myslíte, že to může být do konce června?“ s nadějí v hlase se zeptala žena. Lékařka se zamyslela. „Co já si myslím,“ pravila posmutněle, „na to nemá žádný vliv.“

Obeznamení s kritickým stavem syna, navštívili jsme ten den večer pana doktora Kuderu. Lékař dopil pivo a celkem bez problémů nahlédl do synova jícnu. „Má tam hovno,“ pravil rozvážně, „ale klinika je klinika, antibiotika mu dáme.“

Manželka je tedy se synem doma a snaží se mu vysvětlit, že musí ležet, i když mu nic není.